

Kvartalsrapport 2022:4

Fler uppsagda i turbulenta tider

Trygghetsfonden *tsl*

Fler uppsagda i turbulentare tider

Efter den kraftiga återhämtningen sedan pandemin präglades det gångna året av en ökad turbulens i omvärlden, med ett pågående krig i Europa, energikris och stegrande priser. Branta nedgångar för konjunkturindikatorer såsom inköschefsindex tyder på att vi är på väg mot en lågkonjunktur under 2023. Trots detta har arbetsmarknaden stått stark och utvecklades väl under 2022. Samtidigt finns några tidiga signaler som indikerar en viss försvagning av arbetsmarknaden. Bland annat ser vi att den kontinuerligt minskande arbetslösheten efter pandemin har avstannat och börjar att vända uppåt enligt Arbetsförmedlingen.

Ur ett omställningsperspektiv har antalet som beviljats omställningsstöd hos Trygghetsfonden TSL vänt upp under hösten, och vi ser en stigande trend där främst industrin och bostadsbyggandet har drabbats, men även en ökning av uppsägningarna inom handeln. Uppgången sker dock från historiskt låga nivåer som varit under inledningen på året och innebär än så länge en återgång till normala nivåer. Ett tydligt trendskifte är också att TSL:s omställningskvot för första gång sedan pandemin visar att det nu är fler uppsagda som går till omställningsstöd än som kommer tillbaka till arbetsmarknaden.

Trots ett turbulent år i backspeglarna kan vi konstatera att resultaten för omställningsstödet har varit anmärkningsvärt starka med mycket goda resultat för våra deltagare. Under 2022 hittade nära 9 av 10 personer en ny lösning på arbetsmarknaden efter att ha tagit del av omställningsstöd hos Trygghetsfonden TSL. Det är historiska högstannivåer under ett mycket utmanande år vilket är mycket glädjande att se. Det tyder på en fortsatt god efterfrågan på arbetskraft inom många yrkesgrupper och med rätt förutsättningar finns goda möjligheter att hitta ny lösning på arbetsmarknaden.

En mycket viktig förändring på arbetsmarknaden under 2022 är att Trygghetsfonden TSL från den 1 oktober erbjuder både omställnings- och kompetensstöd. Det innefattar bland annat vägledning och ekonomiskt stöd under utbildning även för anställda. Nu kan dessutom tidsbegränsat anställda erbjudas stöd. Genom detta ges nya möjligheter att långsiktigt stärka sin ställning på arbetsmarknaden. Vi är väldigt glada över det stora intresse som det nya kompetensstödet haft och vi ser att intresset har visat sig både över olika branscher och spridning regionalt.

Trygghetsfonden TSL bevakar fortsatt utvecklingen på arbetsmarknaden för att kunna ha beredskap och kunna erbjuda omställningsstöd med samma höga kvalitet till våra deltagare även i fortsättningen, samtidigt som vi förstärker vårt erbjudande med ett utökat kompetensstöd i arbetet för en långsiktigt stärkt arbetsmarknad.

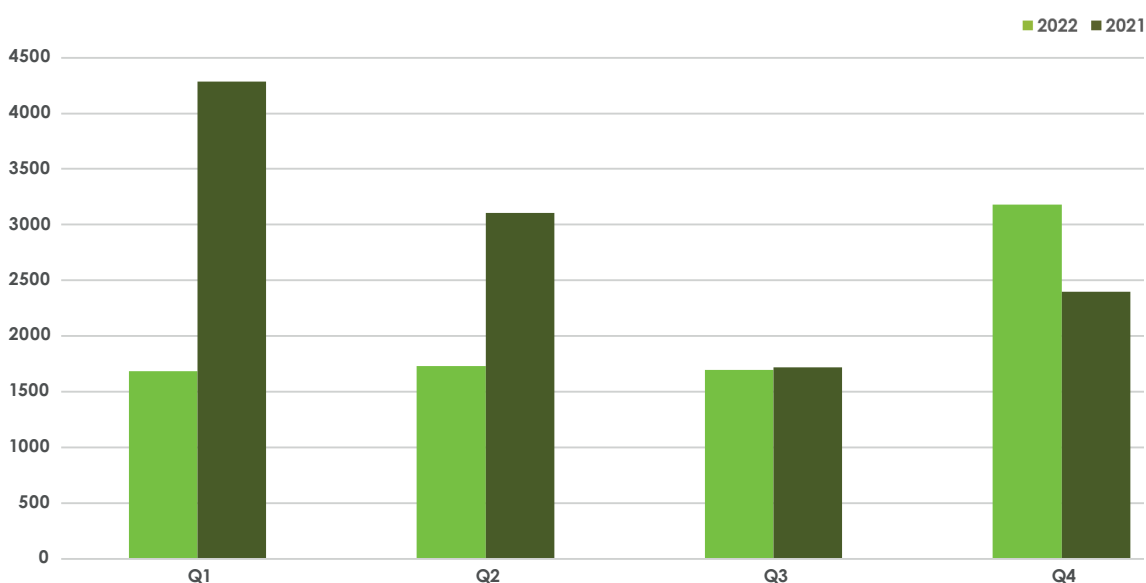
Caroline Söder
Vd Trygghetsfonden TSL

INFLÖDE

Under 2022 beviljade Trygghetsfonden TSL totalt 8 300 uppsagda personer omställningsstöd. Det är 28 procent färre jämfört med 2021 då 11 501 personer beviljades omställningsstöd. Det är också ovanligt lågt ur ett historiskt perspektiv, det lägsta under den senaste tioårsperioden.

Under fjärde kvartalet har antalet som beviljats omställningsstöd vänt upp. För fjärde kvartalet 2022 beviljades 3 178 personer omställningsstöd från Trygghetsfonden TSL, vilket är 33 procent fler jämfört med 2 395 personer motsvarande kvartal året innan. Det innebär en normalisering av inflödet efter de historiskt låga nivåerna vi sett tidigare under 2022.

Figur 1. Antal uppsagda som beviljats omställningsstöd från Trygghetsfonden TSL, per kvartal, år 2022 jämfört med 2021.

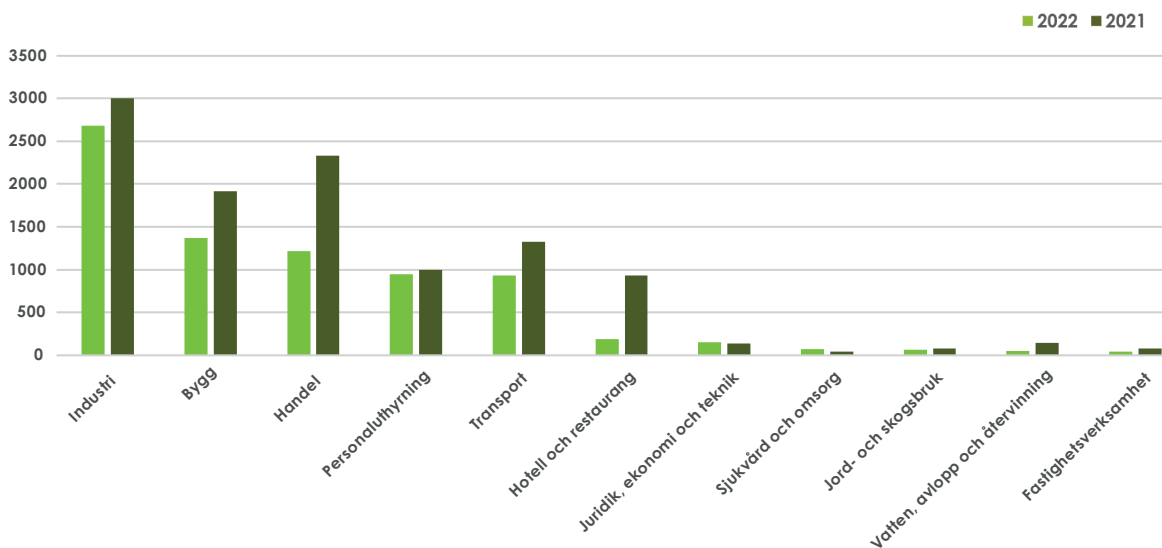

Antal uppsagda efter bransch

Antalet personer som beviljades omställningsstöd under 2022 var flest inom industrin följt av bygg och handeln. Två av tre personer som beviljades omställningsstöd hos Trygghetsfonden TSL kom från dessa branscher.

Det väsentligt lägre inflödet än normalt under helåret har lett till att antalet som beviljats omställningsstöd har minskat inom nästan samtliga branscher. Minskningen har varit störst inom hotell- och restaurangbranschen med en nedgång på 79 procent så långt i år, jämfört med motsvarande period året innan. Det får dock beaktas att tidsbegränsade och säsongsanställningar inte ingår i statistik för omställningsstöd. Därefter följer handeln och transport där 47 respektive 30 procent färre personer har beviljats omställningsstöd.

Figur 2. Antal uppsagda som beviljats omställningsstöd från Trygghetsfonden TSL, bransch¹, 2022 och 2021.

Figur 3. Andel uppsagda som beviljats omställningsstöd från TSL, per fack och bransch², 2022.

FACKFÖRBUND	BRANSCH											
	Industri	Bygg	Handel	Personluthyrning	Transport	Hotell och restaurang	Juridik, ekonomi och teknik	Sjukvård och omsorg	Jord- och skogsbruk	Vatten, avlopp och återvinning	Bransch saknas	
Byggnads	69%	2%	5%				13%				17%	
Elektrikerna	12%											
Fastighets			38%		3%					8%	42%	
GS	29%					3%		21%			21%	
Handels		70%	2%	13%		22%		6%	21%			
HRF					93%							
IF Metall	51%	18%	20%	5%		30%			8%	12%		
Kommunal			23%	20%	4%	6%	97%	70%				
Livs	16%		3%									
Målarna		4%										
Seko		9%		11%		17%			8%			
Transport				8%	48%		6%		57%		6%	
Total	2680	1371	1216	949	932	188	155	71	67	53	52	

Antal uppsagda efter län

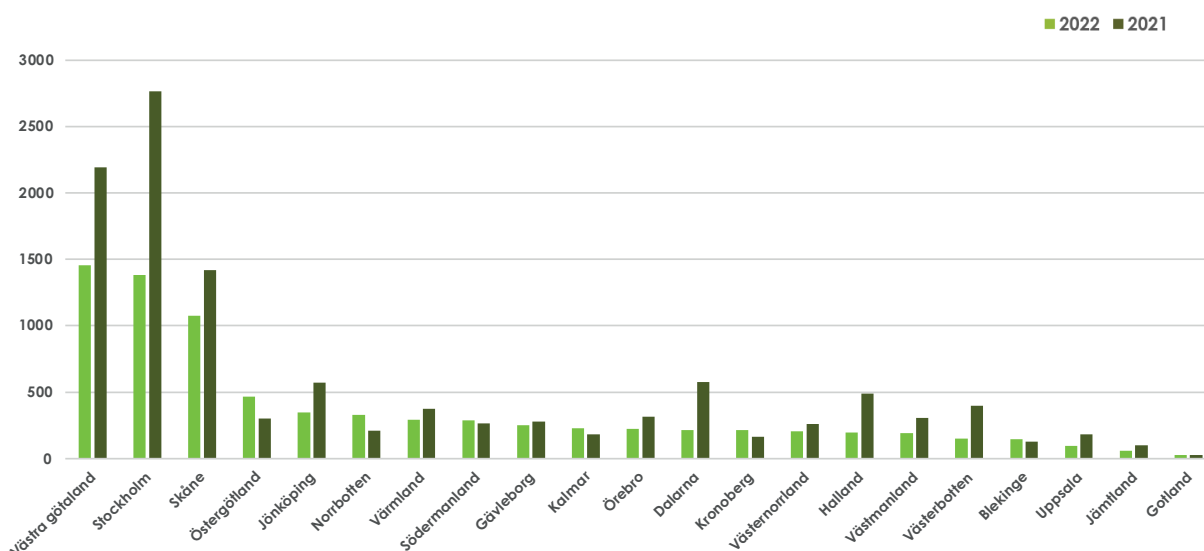
Koncentrationen till storstads länen är hög och Västra Götalands, Stockholms och Skånes län stod tillsammans för 51 procent av alla uppsagda som beviljats omställningsstöd under 2022. Länen med lägst antal uppsagda var Uppsala, Jämtland och Gotland.

¹ SNI 2007. Branschen personluthyrning innehåller även arbetsgivare verksamma inom säkerhetstjänster, fastighetsskötsel och resetjänster.

² Till övervägande del motsvarar bransch (SNI 2007), den primära verksamheten hos den aktuella arbetsgivaren.

Under 2022 minskade antalet uppsagda i fjorton län. Den största minskningen var i Västerbotten och Dalarna där 62 procent färre beviljades omställningsstöd. I Stockholm har antalet personer som fått omställningsstöd minskat med 49 procent hittills i år, jämfört med motsvarande period året innan.

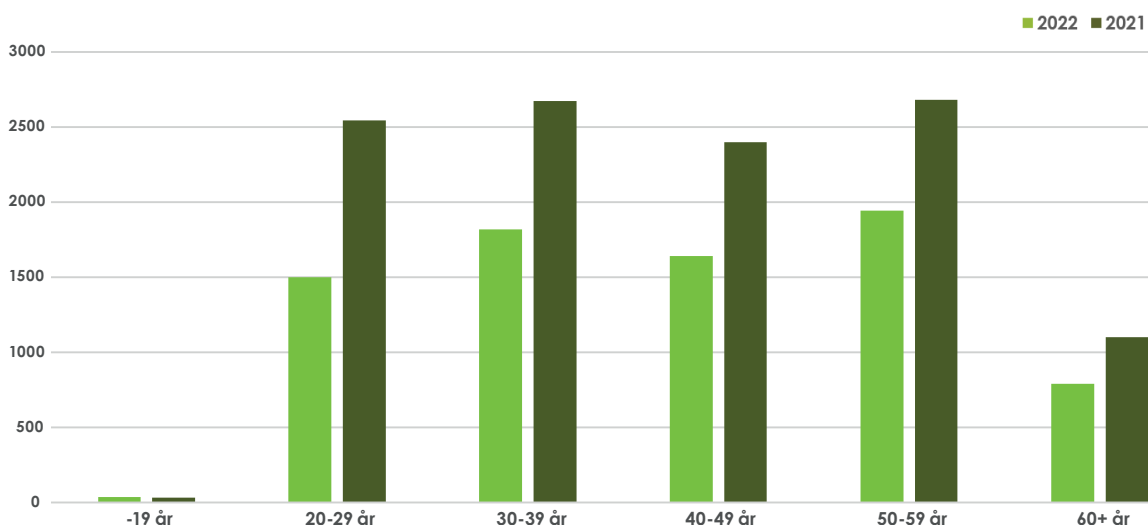
Figur 4. Antal uppsagda som beviljats omställningsstöd från Trygghetsfonden TSL, per län, 2022 och 2021.

Antalet som beviljats omställningsstöd hos Trygghetsfonden TSL har varit relativt jämnt fördelat utifrån åldersgrupp. Den största andelen finns i åldersgruppen 50–59 år med 25 procent, och därefter följer åldersgruppen 30–39 år med 23 procent av alla uppsagda.

Mindre än en av fem personer som beviljats omställningsstöd under 2022 är mellan 20–29 år, vilket är lägre än under 2020 och 2021 då denna åldersgrupp stod för den högsta andelen. Den lägre andelen yngre deltagare förklaras av väsentligt färre uppsägningar inom hotell- och restaurangbranschen där andelen unga är hög.

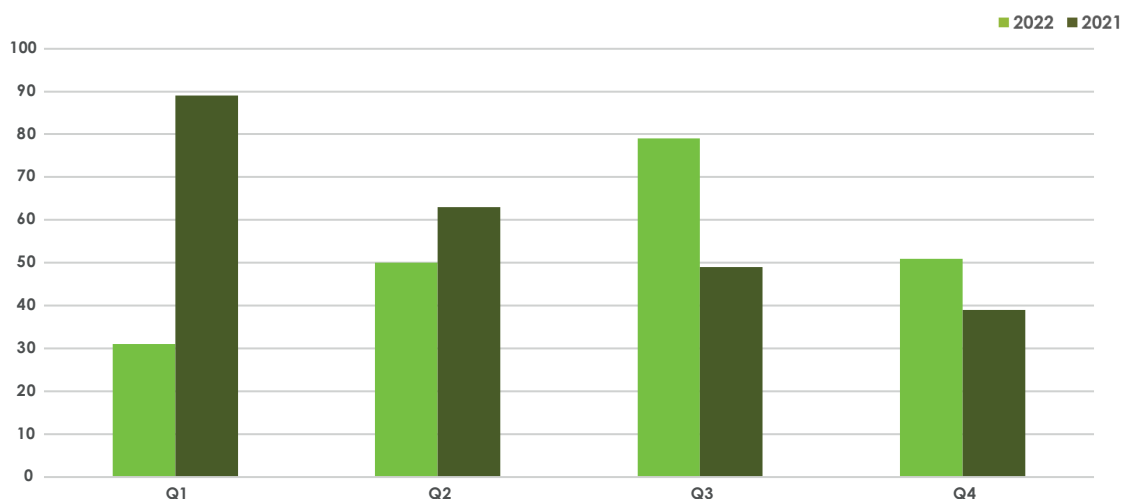
Figur 5. Antal uppsagda som beviljats omställningsstöd från Trygghetsfonden TSL, per åldersgrupp, 2022 och 2021.

KONKURSER

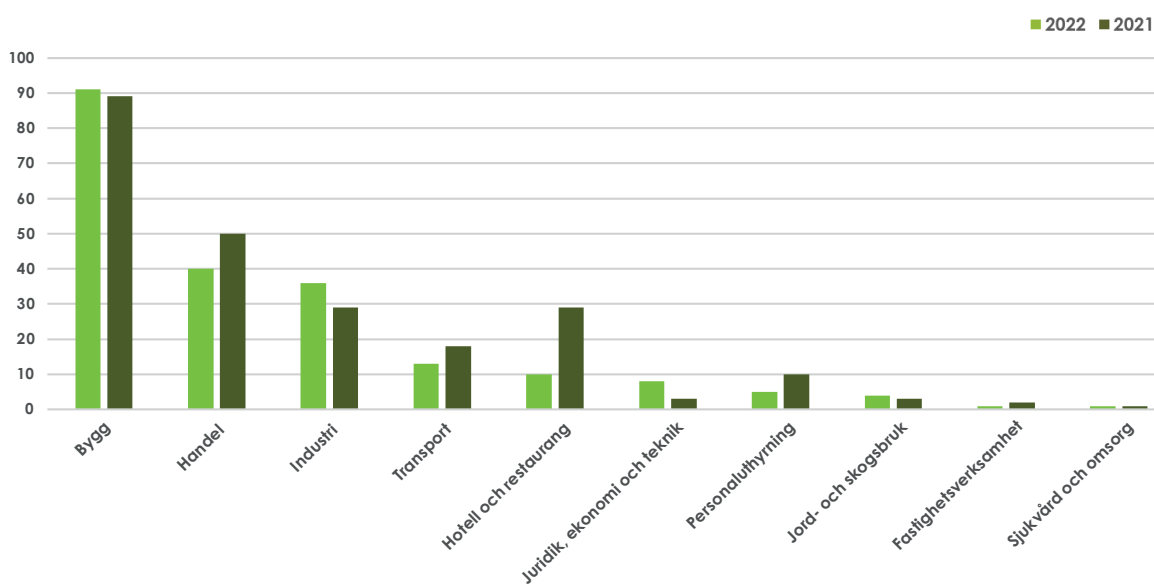
Totalt under 2022 inkom 211 konkurser till TSL vilket är i paritet med föregående helår, men under hösten har konkurserna återigen ökat. Under andra halvåret var antalet konkurser nästan 48 procent fler än under motsvarande period året innan. Under fjärde kvartalet 2022 inkom 51 konkurser, vilket motsvarar en ökning med 31 procent jämfört med motsvarande kvartal 2021.

Figur 6. Antalet konkurser som kommit in till Trygghetsfonden TSL per kvartal, åren 2022 och 2021.

Under 2022 har byggbranschen stått för flest konkurser, där antalet konkurser under 2022 i stort sett var i nivå med utfallet året innan. Konkurserna inom industrin har dock ökat med 26 procent hittills under det senaste året. Inom hotell och restaurang har konkurserna minskat med 74 procent under 2022.

Figur 7. Antal konkurser som kommit in till Trygghetsfonden TSL per bransch³, 2022 och 2021.

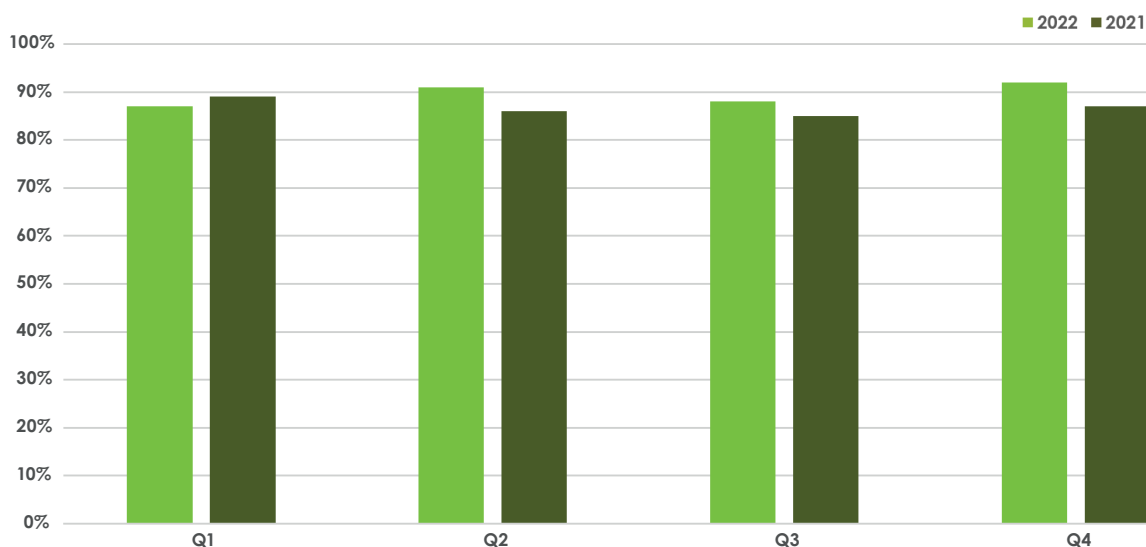
³ SNI 2007. Branschen personluthyrning innehåller även arbetsgivare verksamma inom säkerhetstjänster, fastighetsskötsel och resetjänster.

RESULTAT

Trygghetsfonden TSL:s kärnuppdrag är att hjälpa uppsagda personer till en ny sysselsättning genom ny anställning, starta eget företag, eller börja längre studier.

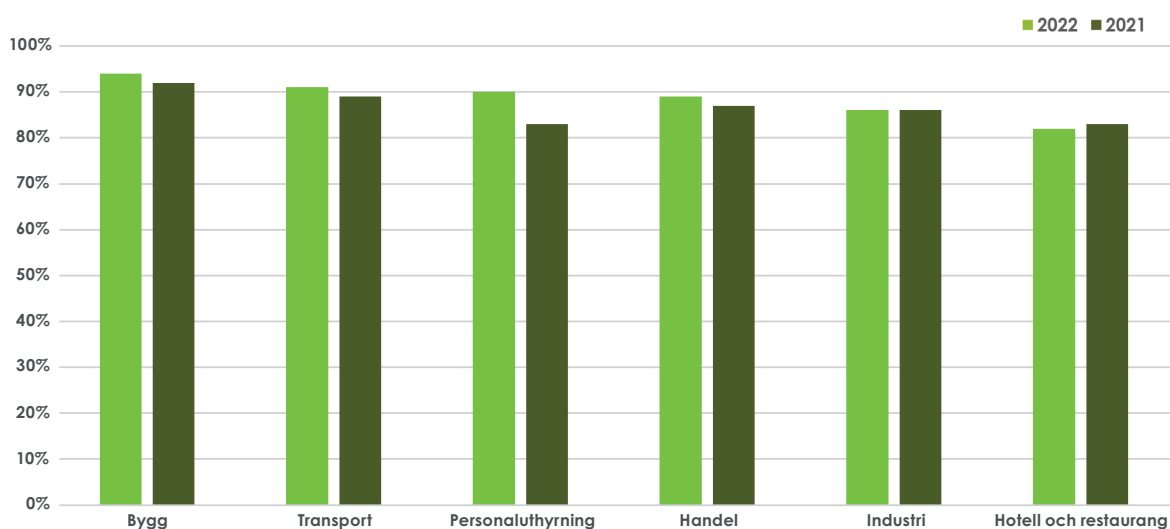
Andelen personer som hittat ny lösning efter avslutat stöd har varit stabilt högt i intervallet 87–92 procent under hela 2022. Fjärde kvartalet uppgick andelen till 92 procent. Det är en uppgång på 5 procentenheter jämfört med motsvarande kvartal 2021.

Figur 8. Andel i jobb eller annan lösning inom 12 månader efter sista anställningsdag, per kvartal, åren 2022 och 2021.

Uppsagda personer har i stor utsträckning fått ett nytt jobb efter avslutat omställningsstöd. Under 2022 har andelen personer som fått en ny lösning inom ett år efter uppsägning varit över 80 procent inom samtliga branscher. Lösningsgraden var högst inom branscherna bygg (94 procent), transport (91 procent), samt personaluthyrning (90 procent).

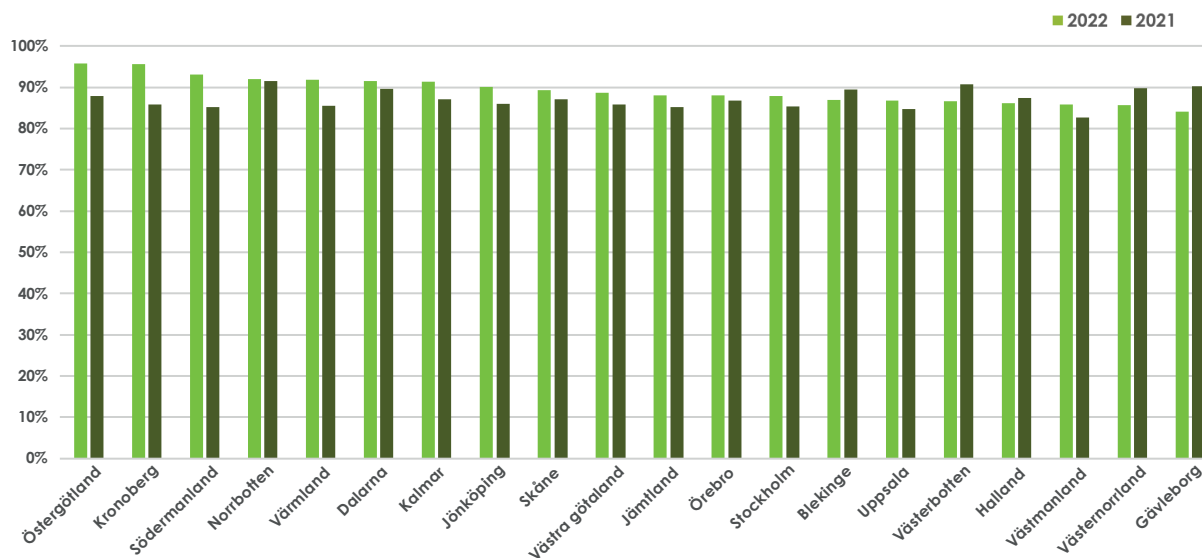
Figur 9. Andel i jobb eller annan lösning inom 12 månader efter sista anställningsdag, per bransch⁴, 2022 och 2021.

⁴ SNI 2007. Branschen personaluthyrning innehåller även arbetsgivare verksamma inom säkerhetstjänster, fastighetsskötsel och resetjänster.

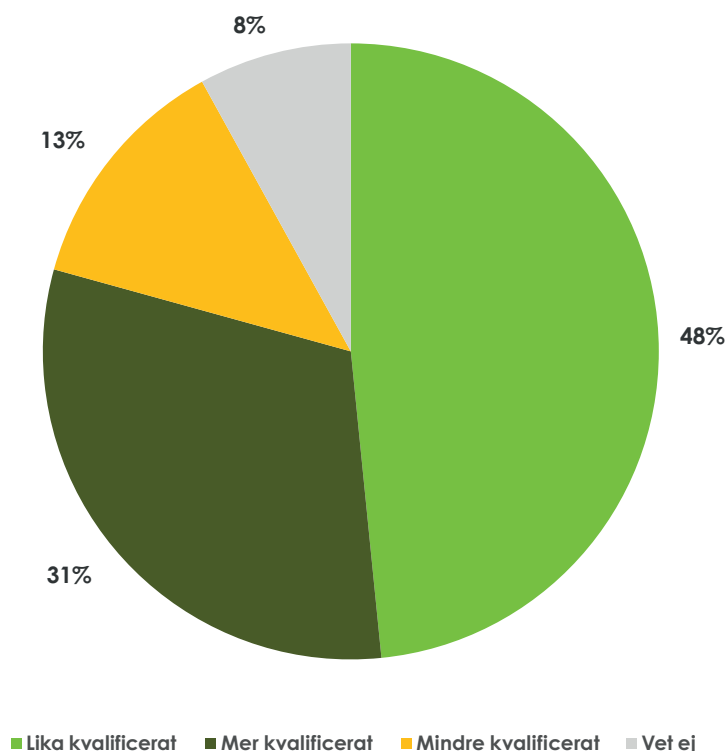
Andelen som har fått en ny lösning efter avslutat omställningsstöd under 2022 var högst i Östergötland, Kronoberg och Södermanland. I samtliga län där fler än 40 personer har avslutat stöd har andelen som fått en ny lösning överstigit 80 procent.

Figur 10. Andel i jobb eller annan lösning inom 12 månader efter sista anställningsdag, per län med fler än 40 som avslutat omställningsstöd, 2022 och 2021.

Under det senaste året uppger fyra av fem (79 procent) att det nya arbetet är lika eller mer kvalificerat än den tidigare anställningen. Uppgifterna baseras på den avslutsenkät som skickas ut efter avslutat omställningsstöd. Alla personer som fått ny anställning genom omställningsstödet får frågan om det nya arbetet är mer, lika eller mindre kvalificerat än det tidigare arbetet.

Figur 11. Kvalifikationsgrad på det nya jobbet, andel procent, 2022.

FOKUS: ARBETSMARKNADSLÄGET

Trots ett turbulent omvärldsläge, så stod arbetsmarknaden stark och utvecklades väl under 2022, men det finns tidiga signaler som indikerar en viss försvagning framöver. Enligt arbetsförmedlingens statistik har också nedgången i arbetslösheten stannat av under de senaste månaderna.

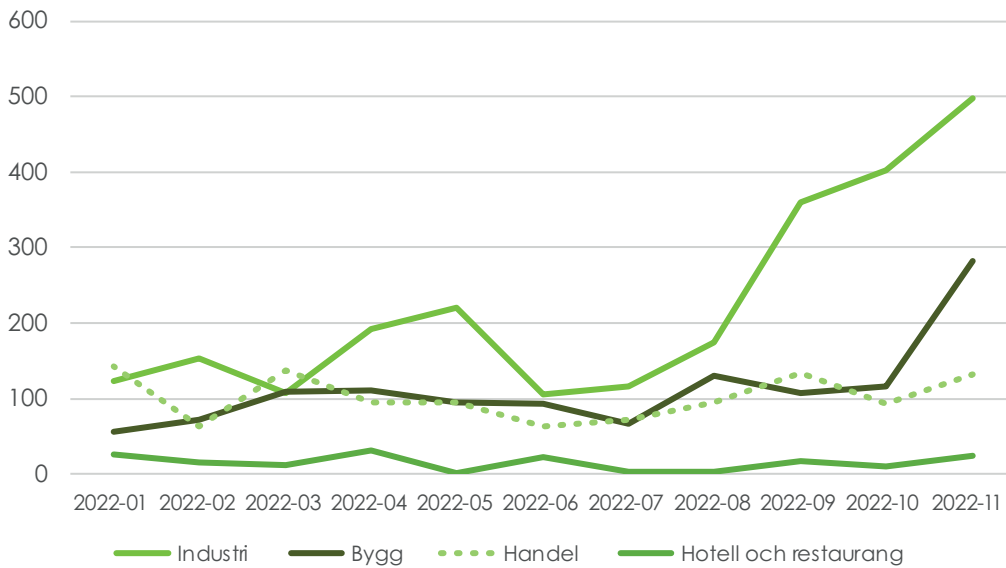
Ur ett omställningsperspektiv har antalet uppsagda som beviljats omställningsstöd vänt upp och under hösten har trenden varit stigande. Under november var antalet som beviljades omställningsstöd över 40 procent fler än under motsvarande månad 2021. Det trendbrott vi ser i nuläget sker från de historiskt låga nivåer som vi sett under inledningen av 2022 och innebär än så länge en normalisering till nivåerna som vi såg under början av 2021.

Figur 12. Antal uppsagda som beviljats omställningsstöd från Trygghetsfonden TSL, per månad, 2021–2022.

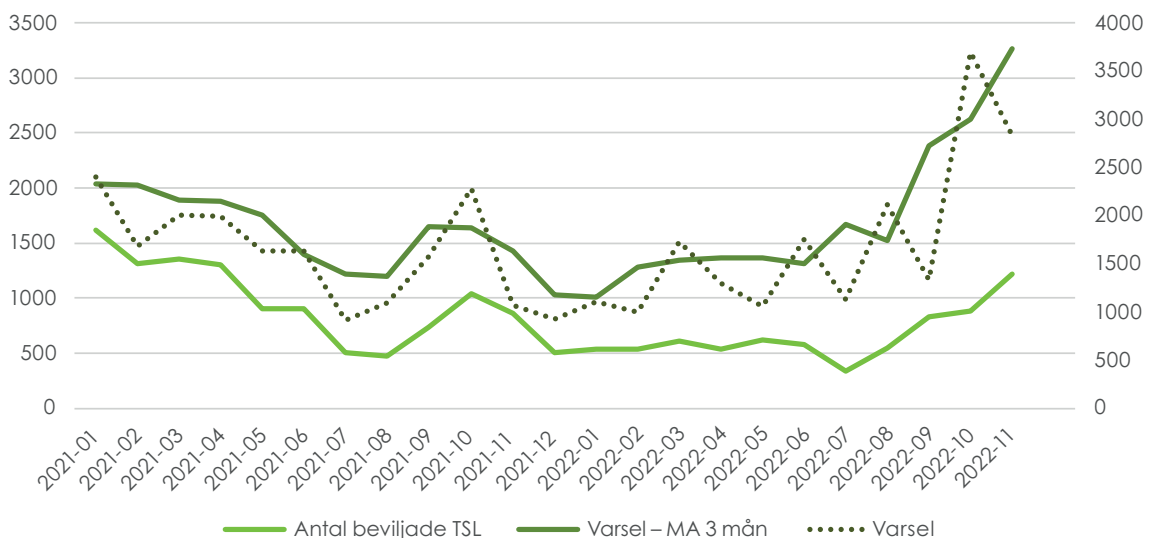
Uppgången av antalet som beviljats omställningsstöd under fjärde kvartalet 2022 beror främst på en ökning av uppsägningarna inom industrin, främst inom stål- och metall, livsmedelsindustrin samt träindustrin. Även inom byggbranschen har uppsägningarna ökat under de senaste månaderna och främst har byggnationen av småhus påverkats negativt.

Figur 13. Antal uppsagda som beviljats omställningsstöd från Trygghetsfonden TSL, per månad, per bransch (SNI), 2021–2022.

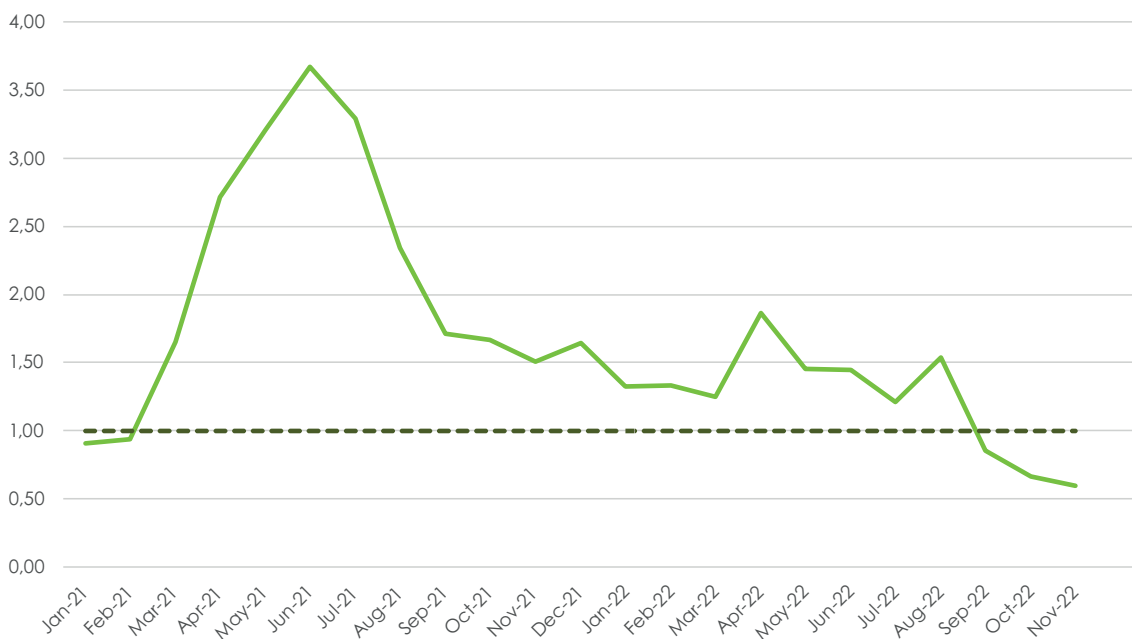
Antalet uppsagda som beviljas omställningsstöd har över tid en korrelation med varsel för kollektivanställda med någon månad fördröjning. I diagrammet nedan ser man sambandet mellan antalet som beviljats omställningsstöd hos TSL och ett glidande medelvärde (MA-3 mån) för varsel. Uppgången för antalet varslade under de senaste månaderna kan därför tyda på att antalet som beviljas omställningsstöd också kommer öka de närmaste månaderna.

Figur 14. Antal uppsagda som beviljats stöd från Trygghetsfonden TSL, antal varsel för kollektivanställda Arbetsförmedlingen, per månad, 2021–2022.

Ett tydligt trendskifte är också att sedan september i år har fler gått in i omställningsstöd än som gått tillbaka till arbetsmarknaden. Det är första gången sedan återhämtningen efter pandemin under 2021 som antalet uppsagda är fler än de som hittar ny lösning på arbetsmarknaden. Under oktober och november var det närmare två personer som påbörjade omställningsstöd för varje person som hittade ny lösning på arbetsmarknaden efter avslutat stöd.

Figur 15. Kvot mellan avslutade i jobb relativt påbörjat omställningsstöd, per månad 2021–2022.

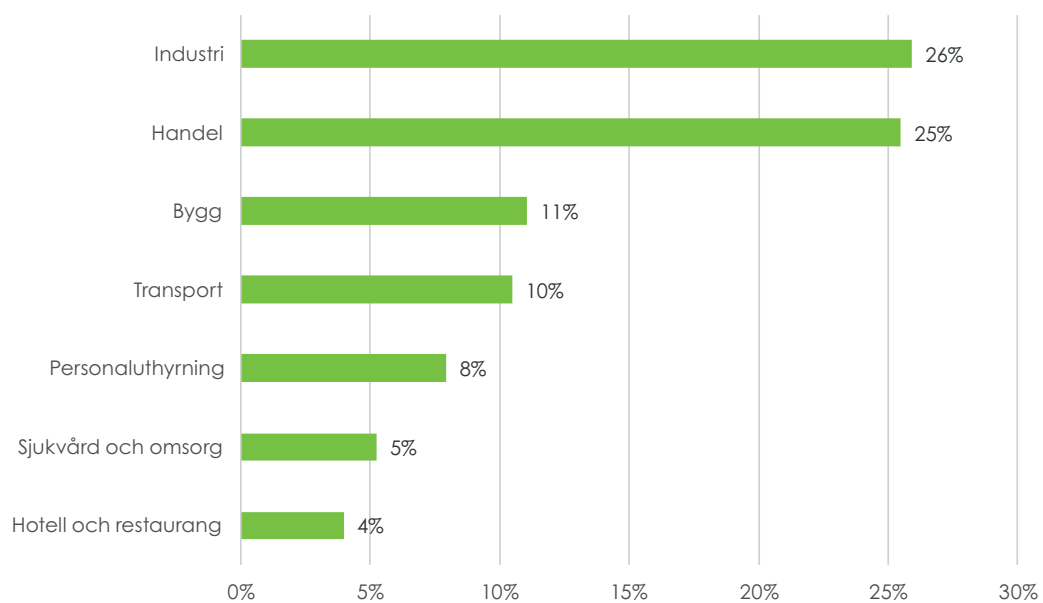
Kompetensstöd

Sedan första oktober 2022 har Trygghetsfonden TSL ett utökat uppdrag där vi bland annat kan erbjuda vägledning och ekonomiskt stöd under utbildning med möjlighet till lärande under arbetslivet. Genom detta ges möjligheten att stärka sin ställning på arbetsmarknaden. Det är därför mycket glädjande att notera att intresset varit stort och att kompetensstödet haft stor räckvidd över olika branscher och även en god regional spridning. Redan nu har 900 ansökningar om utbildning inkommit direkt till Trygghetsfonden TSL. Utöver detta har CSN fått mer än 20 000 ansökningar varav mer än 2 000 har angett TSL som omställningsorganisation.

Under 2022 har industrin och handeln varit de största branscherna med 26 respektive 25 procent av alla som ansökt direkt till Trygghetsfonden TSL. Därefter följer bygg, och transportbranschen med 11 och 10 procent. Bland utbildningsinriktningarna med flest deltagare så långt finns utbildningar inom byggnadsarbete, inköp och försäljning, automation, samt utbildningar inom personal och löneadministration. Av de som ansökt om kompetensstöd direkt till TSL under 2022 är 56 procent män och 44 procent kvinnor.

Kompetensstödet har liksom omställningsstödet en bred geografisk spridning. Av de som ansökt om kompetensstöd under 2022 tillhör 51 procent storstadslänen. I de övriga 49 procenten är i stort sett samtliga län representerade.

Figur 16. Andel personer som ansökt om kompetensstöd hos Trygghetsfonden TSL, per bransch (SNI), 2022.

Trygghetsfonden *tsl*
hjälp till jobb

Trygghetsfonden TSL hjälper uppsagda personer till nytt jobb och underlättar för arbetsmarknadens parter att hantera strukturomvandlingen. www.tsl.se